

*Epilógus***A KÉK GYÖNGYSZEM JÖVŐJE**

Miközben az Első és Második Nagy Gondatlanság következményei krízispontra jutottak, a Gondolkodók sodródtak tovább az eseményekkel. Nem tartozott ugyanis a Gondolkodók erősségei közé – történelmük túlnyomó része során –, hogy felismerjék a lassan kialakuló, de súlyos következményekkel járó fenyegetéseket. A krízis jelentkezése előtt csak nehezítette a Nagy Felébredést, hogy a Gondolkodók Periodikus Gyűlésének valamelyik éppen aktuális eseménye is elvonta figyelmüket. Mindez pedig így történt. Több százmillió Gondolkodó hitt abban, hogy az ő Istenük fia az a férfi, aki a Kék Gyöngyszem egyik közel-keleti régiójában született. Körülbelül egymilliárdan meg abban hittek, hogy az ő Istenük prófétája viszont az a férfi, aki a Közel-Kelet egy másik régiójában született. A két férfi Krisztusként, illetve Mohamedként vált ismertté. Bár mindketten csodálatos életű, rendkívüli Gondolkodók voltak, haláluk után akadtak olyanok, akik hálátlanul elhagyták mindkettőjüket. A két ember követőinek véleménye nemcsak Istenük természetét illetően különbözött meglehetősen, de még olyan dolgokban is, hogy milyen ruhát viseljenek. Többé-kevésbé éltek saját életüket, és közben békén hagyták egymást. A Gondolkodók régi hagyományaihoz híven folyton kereskedtek egymással, sőt gyakran össze is barátkoztak, bár azon vitatkoztak, hogy milyen legyen a szoknyájuk hossza. Volt azonban egy nagy probléma. Az olaj legnagyobb részét olyan vidékek mélyén találták, ahol Mohamed követői éltek, miközben az Első Számú Fogyasztót Krisztus követői irányították.

Az Első Számú Fogyasztó semmitől sem riadt vissza, hogy az Első Számú Termelő olaját megszerezze. Nem is beszélve a Másodiktól a Huszadik Számú Termelő olajáról, amely ugyanolyan fontos volt számára. Fogyasztók és termelők legtöbbször kereskedtek egymással. De ha csak a legkisebb alkalom is adódott, az Első Számú Fogyasztó előszeretettel ugrott be lökhajtásos repülőibe, hogy leszórjon egy pár bombát. Az Első Számú Fogyasztó rendelkezett ugyanis a legnagyobb hadsereggel, amit

a Gondolkodók valaha is toboroztak. Több ezer támaszpontja működött sok száz országban. Páratlan tűzereje és földrajzi kiterjedése alapján még sosem létezett a Kék Gyöngyszem történetében olyan birodalom, mint az Első Számú Fogyasztó Birodalma. Ez a Birodalom pedig időről időre – bizonyára ezt ti is tudjátok – szerette is *használni* felszerelésének egyik-másik csecsebecsését.

AZ A NAP, AMELY MINDENT MEGVÁLTOZTATOTT

A Periodikus Gyűlés utolsó epizódja a következőképpen kezdődött. Az volt a probléma, hogy a követők mindkét táborában akadtak fanatikus frakciók, ezek voltak a Fundamentalisták. Jó néhány Fundamentalista mohamedán keményen kritizálta a Fogyasztó Birodalmat, különösen azért, hogy külföldön tart támaszpontokat. Azt akarták ugyanis, hogy a Birodalom zárja be a Fundamentalisták szent földjén létesített támaszpontjait, és küldjön mindenkit vissza saját hazájába. Abban nem reménykedhettek, hogy ezt egyszerű rábeszéléssel el tudják érni. Arra se gondolhattak, hogy nyílt harcban állnak ki a Birodalom ellen. Ezért pontosan azt tették, amit az erőszakos, másként gondolkodó Gondolkodók tettek évszázadokon át; terrorista akciót terveztek. Jó ideig csak a Fogyasztó Birodalom kevésbé őrzött tengerentúli előőrseit tudták felrobbantani. A Birodalom azonban távoli hazájában öntelten viselkedett. Otthon ugyanis még soha senki sem támadta meg őket. Egy kis szigetcsoport néhány Gondolkodója – erős harci hagyományokkal és a bátorság örült kultuszával – egyszer megtámadta a Birodalom egyik, partoktól messze fekvő szigetét. Ezt a kalandjukat örökre megemlegették. Akármilyen is történt azonban, a Birodalom önelégültsége nem volt helyénvaló. Azok a Fundamentalista mohamedánok, akik terroristáknak álltak, kidolgoztak egy módszert, amelynek segítségével több száz liter repülőgép-üzemanyaggal, 250 méter per másodperces sebességgel az Első Számú Fogyasztó földjének szívében található világhírű épületekbe repültek bele. Kétségtelen, hogy ez volt az a Nap, Ami Mindent Megváltoztatott.

Ez a borzalmas, gyilkos akció rosszabb időpontban nem is történhetett volna, sem a Kék Gyöngyszem, sem a sok százmillió Gondolkodó szempontjából, akik szerte a világon már eddig is döbbenet figyelték a Fogyasztó Birodalom furcsa dolgait. A Fogyasztó Birodalmat ugyanis ez idő tájt Keresztény Fundamentalisták irányították. Ez a kombináció a Periodikus Gyűlés pont megfelelő receptje. Vajon bárki is feltette azt a kérdést, mi lehetett a valódi oka, hogy mérnöki diplomás örültek ilyen borzalmas dolgot tegyenek egy utasszállító repülőgéppel? Senki semmit

sem kérdezett. Vajon megbeszéltek-e azt a régi történelmi tapasztalatot, hogyha a nemzetállamok más nemzetállamok biztonságát ássák alá, akkor saját biztonságukat veszélyeztetik? Semmi ilyen vitát sem folytattak.

A BIRODALOM VISSZAVÁG... MEGINT VISSZAVÁG... MEGINT VISSZAVÁG

A Fogyasztó Birodalom beugrott bombázóiba, és elkezdte szőnyegbombázni azt a közel-keleti országot, ahol néhány gondatlan Gondolkodó megengedte, hogy a terroristák kádereiket az ő területükön képezzék ki. A Liberális Gondolkodók a Kék Gyöngyszem minden részében elborzadva figyelték tévékészülékeiket, ahogy az állítólag intelligens bombák sárkunyhókat és be nem azonosított járműveket találtak el a sivatagi utakon, de kórházakat, otthonokat és semleges országok aknaszedő katonáit is, akik csak segítettek megtisztítani a terepet még az előző csetepaték nyomaitól. Minden robbanás után újabb mohamedánok csatlakoztak a terroristák toborzóhivatalai előtt sorban állókhoz. A Fogyasztó Birodalom a Kék Gyöngyszem egyik nagyon régi történelmi leckéjére bizonyult jó példának. A legbiztosabban úgy teremthetünk magunknak ellenségeket, duzzaszthatjuk soraikat, növelhetjük elhatározottságukat, és végül úgy formálhatunk belőlük terroristákat, ha édesanyjukat és nővéreiket bombázzuk le.

Mivel a Fogyasztó Birodalom a szőnyegbombázással nem volt megelégedve – bár az rettenetes pusztításokat okozott –, elhatározta, hogy még egy közel-keleti országot száll meg. Ez az ország volt az olajtermelők között a Tizenötödik Számú Termelő. A Birodalom azzal magyarázta az inváziót, hogy a Tizenötödik Számú Termelőt egy zsarnok tartja uralma alatt, aki nem habozott saját népe ellen halálos erőt alkalmazni. A Birodalom, ezzel szemben, demokráciát akart a népnek biztosítani (persze csak azután, hogy sokkolták és megfélemlítették őket tűzerejükkel). Ez azért volt furcsa érvelés, mert az Első, a Második, a Negyedik, a Hatodik, a Tizedik, a Tizenkettedik, a Tizenharmadik és a Tizennegyedik Számú Termelőket egyaránt zsarnokok vezették, akik csak kegyetlenségben különböztek egymástól, ki nem állhatták a demokráciát, és nem haboztak halálos erővel elnyomni saját népüket.³³² Szóba sem került, hogy *őket* is megszállják, egyelőre legalábbis. És különben is, jó néhányan a többi Termelő közül – bár őket demokráciáknak tartották – maguk is ismertek egy-két trükköt, hogyan kell halálos erőt alkalmazni saját népük ellen.

A Liberális Gondolkodók siettek rámutatni arra, hogy a Tizenötödik Számú Termelő egyben a Hármas Számú Olajtartalék Birtokosa is. Lehet-

séges, hogy az Első Számú Fogyasztót ez a tény is érdekelte egy kicsit? Lehetséges, hogy csak azért keltettek félelmet, és szították a bosszúvágyat otthon, hogy ügyes kis olajrabló akciójukat füstfüggönnyel takarják el?

Akárhogy is volt, az inváziót végrehajtották. A védők hadseregét annak rendje és módja szerint sokkolták, megfélemlítették és általában véve szénné égették. Az intelligens bombák sebészi precizitással tüntettek el épületeket – ahogy el is várták tőlük –, sajnos azonban néhányról kiderült, hogy tele volt olyan Gondolkodókkal, akik nyilvánvalóan nem katonai foglalkozást űztek. Egy mohamedán tévéadó mindezt lefilmezte és közvetítette a bolygó világszerte megdöbbsent lakóinak. Az Első Számú Fogyasztó ezért a tévéadó épületét is megbombázta.³³³ Amint az várható volt, a Periodikus Gyűlés erősödött. A megszállók saját kegyetlenkedéseikkel toldták meg a terroristákét. És mert szerették digitális kamerájukkal megörökíteni a történeteket, a Gonoszságok Mozija elkerülhetetlenül utat talált a tévéképernyőkhöz és az újságokba is. A felbőszült mohamedánok egyre nagyobb számban fogtak fegyvert, hogy harcoljanak a megszálló keresztények ellen, olyannyira, hogy a Fogyasztó Birodalomnak problémát okozott valamennyiüket leterroristázni. A frissen felbosszantott Gondolkodók közül viszont sokan nagyon is készségesnek mutatkoztak, hogy golyóikkal együtt még egy kis terrort is szétosszanak. A terrorkelés mesterei pedig ujjongtak, hogy toborzó tervük mennyire sikeresnek bizonyult. Csak ámultak, ahogy valamennyi forgatókönyvszerű lépésük manipulálta a Fogyasztó Birodalmat. Ezért olyan fegyverekről álmodoztak, amelyek a teletankolt utasszállító repülőgépeknél még hatásosabban keltenek terrort.

A zűrzavar közepette a Fogyasztó Birodalomban és a Közel-Kelet országaiban egyaránt prosperált a Fundamentalizmus. A Fogyasztó Birodalomban sok Gondolkodó hitt abban, hogy az ő Istenük akkor is meg fogja engedni nekik, hogy Mennyországában csatlakozzanak Hozzá, ha vandál módon tönkreteszik a Kék Gyöngyszemet. Valójában minél gyorsabban teszik tönkre, annál hamarabb élvezhetnék a Mennybementelt, ahogy ők ezt az eseményt elnevezték. Az Elragadtatásban Hívó Gondolkodók hajlottak arra, hogy semmit se törődjenek ló nélküli hintóik üzemanyag-hatékonyságával, rá se hederítsenek az olaj alternatíváira, miközben nagy buzgón a szenet égették. Arra is rájöttek, hogy egy általános háborúval is gyorsabban tudnának Istenükhöz csatlakozni, mint ha hagynák a dolgokat a normális kerékvágásban haladni, ezért még a háborútól sem idegenkedtek. Ez lesz majd a Harmadik Világháború, gondolták, a Civilizációk Összecsapása. A másik oldal Fundamentalistái semmivel sem voltak kevésbé restek, hogy ők is szerezenek némi tapasztalatot az Armageddonról. Ezek a Gondolkodók nagy dühükben

megzavarodva hajlamosak voltak azt képzelni, hogy úgy is eljuthatnak Istenükhöz, ha testükre tekernek egy kis plasztik robbanóanyagot, és magukkal visznek néhány buszra várakozó katonát a másvilágra. Akkor is, ha idős hölgyek és gyerekek is ugyanarra a buszra vártak.

Azoknak a Gondolkodóknak, akik hittek a Kozmopolita Türelemben – egyszerűen fogalmazva, akik megpróbálták a történelmi leckékből tanulni³³⁴ –, a dolgok kezdtek ezen a ponton valóban nagyon barátságatlannak tűnni.

AZ ELSŐ ÉS MÁSODIK NAGY GONDATLANSÁG EREDMÉNYE MUTATKOZNI KEZD

Csak hogy még nagyobb legyen a baj – miközben a Periodikus Gyűlés eseményei mindenkit teljesen lekötöttek –, kezdtek egyre nagyobb számban és gyorsuló ütemben felbukkanni azok a bizonyítékok, amelyek szerint a Kék Gyöngyszem lassú tűzön fő. A legtöbb aggodalomra azok a mérési eredmények adtak okot, amiket az Első Számú Fogyasztó kutatói publikáltak. Ennek során több mint negyven éven keresztül hétmillió hőmérsékleti meghatározást végeztek, több mint 2000 láb mélységig az óceánokban. A kutatók elismerték, hogy a talált felmelegedés nagyságától maguk is elképedtek. Kijelentették, hogy ezek a mérések egyszer és mindenkorra bizonyították, az olaj, földgáz és szén égetéséből származó üvegházhatású gázok vészes mértékben melegítik fel a bolygót.³³⁵ A Fundamentalisták, akik a Fogyasztó Birodalmat irányítják, és akiket erős szálak fűznek az olajüzlethez – hogy finoman és udvariasan fejezzük ki magunkat –, ezekről a fejleményekről továbbra sem vettek tudomást. A Kozmopolita Gondolkodók szerencséjére, legalábbis hosszú távon, a Fundamentalisták a gazdasággal se nagyon törődtek. Az olajipar tékozlását és a birodalomhoz szükséges bombázókat csak úgy lehet finanszírozni, ha más nemzetektől meglehetősen sokat kérnek kölcsön. A Gondolkodók mindig is tudták, hogy a birodalmak fenntartása drága dolog. Ez a tény viszont az Első Számú Fogyasztót irányító Fundamentalisták bukását hozhatja magával.

A Kék Gyöngyszem legnagyobb egyéni olajfogyasztója az Első Számú Fogyasztó hadserege volt. Bár az ő tűzerejük volt a legnagyobb, mégis úgy süppedtek bele a Tizenötödik Számú Termelő megszállásába, mint egy mocsárba. Ezen a helyzeten az összes kiaknázatlan föld alatti tartalék sem tudott segíteni. Voltak olyan napok, amikor a dühös helyiek annyi plasztikot robbantottak, hogy még a katonaság tankjait sem tudták olajjal megtölteni, az otthon maradt benzinfaló autókról meg ne is beszél-

jünk. A Kereskedő Gondolkodók ezt figyelve – meg hogy a Kék Gyöngyszem más részein milyen örült tülekedés folyik az olajért – apránként belátták, hogy a fekete anyagról szóló hírek nem kedvükre valók. Feltételezték ugyanis, hogy az Első Számú Termelő a kereslet kielégítése érdekében majd többet fog kitermelni. De nem tudott. Azt is feltételezték, hogy a Kettes Számú Termelőtől a Húszas Számú Termelőig majd talán többet tudnak kisajtolni. De tőlük se tudtak. Arra számítottak, hogy akkor azoknál a termelőknél majd bőven találnak olajat, akik csak most fognak bekerülni az Első Húsz közé. De náluk sem volt elég olaj. Még ennél is rosszabb volt az, hogy valamilyen furcsa okból az Első Számú Fogyasztó olajvállalatai – úgy tűnt legalábbis – nem is nagyon igyekeztek olajat találni. Hordószámra kellett volna erre költeniük a pénzüket. De csak vödrökkel költötték azt. Így aztán eljött az a bizonyos egy hét – egy apokaliptikus hét –, amikor megjelent a pánik első csírája, hogy aztán futótűzként terjedjen szét a Kereskedő Gondolkodók között. Az olaj ára – amelyre a Gondolkodók gazdasági rendszerük stabilitását bízták – elkezdett a plafon felé emelkedni. Amint a következő héten a pánik már járványként terjedt, az olajár átütötte a mennyezetet.

AZ ÖSSZEOMLÁS

A Második Nagy Gondatlanság miatt kialakuló krízist televízión követték a Kék Gyöngyszem minden részén. Tágra nyílt szemű, zilált hajú olajkereskedők őrzöngve üvöltöztek egymással a tőzsdéken. Ezek a jeleket aligha segítettek a többi piacot megnyugtatni, a részvények pedig kezdtek lefelé csúszni. Kifogyóban az olaj – írták a főcímek. Nem, még csak félig fogyott el, de így is nagyon, nagyon drága lett – és nagyon, nagyon gyorsan. A krízis miatt a Fogyasztó Államok és a Termelő Államok vezetői csúcsértekezletet tartottak, illően mogorva arccal öltönyeikben és libegő köntöseikben. Semmi sem jutott eszükbe, mit mondjanak egymásnak, hogy enyhítsék a pánikot, így az terjedt tovább. Az Első Számú Termelő hagyta, hogy fogyasztóinak adósságai hegy nagyságúra halmozódjanak, főként ingatlanokban. Az ingatlanárak összeomlottak. A részvénytőzsdék összeomlottak. Egy hónapon belül a Gondolkodók gazdagsága – amely még a legjobb időkben is, amikor a Kereskedő Gondolkodók még nagyon bíztak a jövőben, alig ért többet egy halom papírnál – összezsugorodott. Lassított film módjára kezdtek peregni a krízis elkerülhetetlen következményei. Vállalatok százával, majd ezrével mentek csődbe. Munkások százezrével és aztán milliósámra veszítették el munkájukat. Az egykor gazdag városokban az emberek az utcai kávézók

helyett most az ingyen konyhák előtt álltak sorba, és koldusok seregei éltek az utcákon. A bűnözési ráta az egekig emelkedett. A Kék Gyöngyszem mindig veszélyes helynek számított, mostanra azonban olyan lett, mint egy puskaporos hordó.

Mindez már megtörtént egyszer a Gondolkodókkal, pontosan 1929 évvel Krisztus születése után. A gazdasági depresszióknak akkor semmi köze sem volt az olajhoz, a Kereskedő Gondolkodók bizalma azonban mindenütt katasztrofális módon összeomlott. Sok évbe telt, mire a Gondolkodók ebből a slamasztikából kikeveredtek. Abban az időben a részvénytőzsdei krachot követő gondokat az is növelte, hogy a Fundamentalista Gondolkodók egy korabeli változata, a Fasiszták jelentek meg. A Fasiszta Gondolkodók az erőskezű vezető hatalmában és a kínzókamrákkal jól felszerelt, mindenható titkosrendőrségben hittek. Ezeknek a fickóknak a programjába a Demokrácia és a Kozmopolita Tolerancia határozottan nem tartozott bele, bár üstökösszerű emelkedésük elején még megpróbálták leplezni ezt. Azoknak az új szegényeknek a dühéből táplálkoztak, akik nemrég veszítették el munkájukat. Az érzelmeket a Valóságos Gondolkodók egy harmadik csoportja ellen korbácsolták fel, akik sem Krisztust, sem Mohamedet nem követték, mert abban hittek, hogy az ő Istenük fia majd csak később fogja a Kék Gyöngyszemet meglátogatni. Ezek a Gondolkodók gyakran olyan Kereskedők voltak, akiknél az általános nehézségek közepette maradt még valami a korábbi gazdagságból. A Fasiszta Gondolkodók felégették otthonaikat, aztán vagonokba terelték és koncentrációs táborba küldték őket. A számos népiirtás közül is ez volt a legrosszabb a Gondolkodók történetében. Ennek során a Fasiszta Gondolkodók szisztematikusan, milliósámszámra irtották ki a szerencsétlen Kereskedő Gondolkodókat. Senki sem sietett segítségükre, mert ekkorra már az egész bolygóra kiterjedő háborúba rántották bele a Fasiszta Gondolkodók a Kék Gyöngyszemet.

Most, 2010 évvel Krisztus születése után, az egész rohadt helyzet úgy nézett ki, mintha minden kezdődne előlről. A Fasiszták újra előmászta a panoptikumokból, és elkezdték megdolgozni a szegényeket. És ez számos nemzetállamban történt így. Ez alkalommal azonban a gond még nagyobb volt, mint korábban, a következő két ok miatt. Először is, miután az utasszállító repülőgépek a híres tornyokba belerepültek, az Első Számú Fogyasztó saját lakossága körében szította fel a félelem tüzét. Ebben a környezetben működésbe is helyezte az Állami Elnyomó Apparátus sokféle eszközét. A vészhelyzetre vonatkozó törvények megengedték, hogy tárgyalás nélkül is bebörtönözzenek valakit. Speciális börtöntáborokat állítottak fel. Lazítottak a kínzásokat tiltó törvényeken. Bevezették a személyi igazolványokat. Fundamentalista bírókat neveztek

ki a legfelsőbb bíróságba, hogy betartassák a törvényeket. Azok a Fundamentalista Gondolkodók – akik abban az időben vezették az Első Számú Fogyasztót, amikor az a Tizenötödik Számú Termelőt szállta meg – tulajdonképpen maguk is a demokráciát részesítették előnyben, ha nem is idegenkedtek attól, hogy egy kicsit megbundázzák azt. Tételezzük fel – már csak azért is, mert a Fundamentalista Gondolkodók annyira bizonygatták, hogy csak azért szállják meg a Tizenötödik Számú Termelőt, hogy számára is biztosítsák a demokráciát –, hogy valószínűleg nem teljesen voltak tudatában annak, mennyire megkönnyítették az ország irányítását a Fasiszták számára, ha később sikerülne nekik valahogy a hatalmat is megszerezniük.

A második indok, amiért most nagyobbak voltak a gondok, az az, hogy kezdtek jelentkezni az Első Nagy Gondatlanság következményei, és azt a Kék Gyöngyszem minden részén és egyre erősebben lehetett már érezni. Azok a Gondolkodók, akik szinte egyik napról a másikra mentek tönkre, most rémülten figyelték, amint a látszólag kisiklott időjárás következtében kezdtek az étel- és vízkészleteik eltűnni. Az Első Számú Fogyasztó déli és középső államaiban megdőbbentő méretű és hosszan tartó aszályok terjedtek, amelyek a gabona és más növények aratását megtizedelték. Zuhantak a tengeri halászat eredményei. A Kék Gyöngyszem melegező óceánjai ugyanis elkezdtek rétegződni és savasodni, így táplálékszintjük is zuhant, ami azt jelentette, hogy a fitoplankton-állomány is esni kezdett, ami viszont azt jelentette, hogy a halállomány is zsugorodott. A fehérjetáplálék hirtelen luxuscikk lett. Ami pedig a vizet illeti, abból annyira kevés maradt, hogy a Gondolkodóknak még golfpályáik öntözését is abba kellett hagyniuk.

A Fasiszták pont az ilyen gondokat használták ki, és mozgalmuk támogatására a Kék Gyöngyszem minden részén felkorbácsolták az indulatokat. Néhány országban még a választásokat is sikerült megnyerniük. Az Első Számú Fogyasztó Kozmopolita Gondolkodói azonban elűzték azokat a Fundamentalista Gondolkodókat, akik parancsot adtak a Tizenötödik Számú Termelő végzetes kimenetelű megszállására, akik ölbe tett kézzel nézték, ahogy országuk gazdasága katasztrofális állapotba került, és akik elmulasztották saját választóikat megvédeni a Második Nagy Gondatlanság következményeitől. Mindazonáltal a problémákkal a Kozmopoliták is nehezen boldogultak. De vajon tudott volna bárki is valamit kezdeni azzal a hatalmas roncs tömeggel, amit a Fundamentalisták örökségül rájuk hagytak? Az általános és terjedő polgári nyugtalanság közepette az Első Számú Fogyasztó Fasisztái elhatározták, hogy fegyveres felkelést – puccsot – robbantanak ki, pont úgy, ahogy hetven évvel ezelőtt már egyszer megpróbálták.³³⁶ Egy vezető politikus, egy vezető tá-

bornok és egy pár befolyásos milliárdos zárt ajtók mögött terveket kezdtek szövögetni. Jól felfegyverzett, jól szervezett és rendkívül kellemetlen természetű Gondolkodók szerte az országban titokban sürgették őket.

Az energiaellátás rémálomhoz volt hasonló, szinte mindenütt. Az a kevés olaj, ami még a Gondolkodók ló nélküli hintói számára maradt, nagyon sokba került, és két napig kellett sorban állni érte. A gázért – amelyről feltételezték, hogy nemsokára az is eléri tetőzését – ugyancsak csillagászati árat kellett fizetni. Ennek következtében az áramért is egekbe szökő árat kértek. Mivel az előregedett áramhálózatba éveken keresztül nem investáltak eleget, most megjött a börtje ennek is. A tovahullámzó áramkimaradások országszerte egyre gyakoribbakká váltak. Rohamlépésben kezdték kikaparni a szentet a föld alól. Egy dolgot azonban az Első Számú Fogyasztó új Kozmo vezetői – számos csalódást okozó próbálkozásuk közepette is – valóban megtettek: a terjedő szárazságok és a pusztuló halállomány miatt keletkező aggodalomhullámot meglovasítva, az Alternatívák kiaknázásához vezető utat szabadabbá tették.

RENESZÁNSZ

És pontosan ez az a terület, ahol – a gazdasági depresszió, az egész bolygóra kiterjedő rettenetes szenvedések és a növekvő önkényuralmi hullám okozta rettegés közepette is – végül a remény magvát elültették. A Gondolkodók elkezdtek felfedezni, eleinte viszonylag csak kevesen, hogy nem is olyan nehéz hátat fordítani az olajnak, a gáznak, a szénnek és mindannak, ami ezekkel együtt járt. A nehéz idők során, érthető módon, számos Gondolkodó kezdett érdeklődést mutatni saját otthonának megépítése iránt. Az Alternatív Energiahasznosító-készletekkel ezt viszonylag könnyen meg lehetett oldani, ezek ugyanis napenergiával kombinált áram- és hőszolgáltatásra voltak képesek. Ilyen módon a Gondolkodók bármikor, nappal és éjszaka egyaránt, biztosítani tudták az áramot otthonukban, és még arra is jutott, hogy vízből hidrogént állítsanak elő, amit otthon tároltak, és ló nélküli hintóik hajtására használtak. Még néhány rövid évvel korábban is az erőművek és a benzinkutak a szolgáltató vállalatok tulajdonában voltak, akik, ha csak a legkisebb lehetőség is adódott, kegyetlenül átverték áraikkal a Fogyasztó Gondolkodókat. Most viszont minden Gondolkodó azt tehette, amit azelőtt a szolgáltató és az üzemanyaggyártó vállalatok, sohasem volt áramszünet vagy üzemanyaghiány, legalábbis helyileg. Valójában éppen az ellenkezője történt. Az új típusú épületekben ugyanis sokkal több áramot termeltek, mint amire szükség volt, így a felesleget a helyi vagy az országos áramhálózatba ex-

portálták. Az építőipar, már ami maradt belőle, észrevette és lemásolta ezt az irányzatot. Korábban azt is mondhatták volna egy ilyen helyzetben, hé, elértük a billenőpontot, hiszen nagyon kevés olyan épületet húztak fel, amelyek nem az Alternatív Energia diplomainak számítottak.

Az Alternatív Energiával működő otthonok olyan népszerűek lettek, amihez kevés korábbi termék volt hasonlítható a Gondolkodók fogyasztásának története során. Az alternatív megoldásokat kezdték a régebben épült házakba és a nagyobb épületekbe is beszerezni. A mozgalom azonban túllépett az energia területén. Úgy tűnt ugyanis, hogy miközben áttértek az alternatívákra, megújult a Gondolkodók közösségről alkotott felfogása is. Ez azt jelentette, hogy olyan átfogó megoldásokat kerestek, amelybe nemcsak az áramellátás és a ló nélküli hintók üzemenyagának biztosítása tartozott bele. Ennek érdekében a Gondolkodók a helyi hálózatokat összekapcsolták egymással, ez ugyanis lehetővé tette, hogy más biztonsági rendszereken is osztozzanak. Ily módon az új Közösségi Gondolkodók ló nélküli hintóikat – amíg azok parkoltak –, a helyi áramhálózatba kötötték be. Ezzel többletet tápláltak a hálózatba, amely egyrészt jövedelmet hozott számukra, másrészt meg elég energiát termelt a helyi gazdasági aktivitás beindításához. Alternatív Energiakészleteket előállító helyi üzemek sarjadtak ki a földből mindenütt. A Gondolkodók új magatartásának eredményeképpen a helyi szükségleteket mindenfajta helyileg termelt áruval elégítették ki. A Közösségi Gondolkodók közös kereskedelmi alapot szerveztek, hogy a környezetbarát technológiával termelt áramot a lehető legjobb áron adják el a szénpiacokon. Utóbbiakat a Kozmo kormányok azért állították fel, hogy elhárítsák a Második Nagy Felelőtlenség legrosszabb következményeit. A Közösségi Gondolkodók nyugdíjasklubokat szerveztek, és azt a pénzt, amit az Alternatív Energia eladásával kerestek, arra használták, hogy növeljék a nyugdíjasklubok pénzalapjait. Úgy tűnt, egyre több Gondolkodó értette meg a kölcsönös függőség leckéjét. A Közösségi Gondolkodók meglehetősen boldogan éltek és dolgoztak saját környékükön, ugyanakkor elképzeléseiket és terveiket más hasonló gondolkodású közösségekkel osztották meg saját országukon belül és kívül is, és ez kölcsönös lelkesedéssel töltött el mindenkit. Fontos volt számukra, hogy szomszédaik ugyanolyan biztonságban éljenek, ahogy ők maguk!

Az Alternatívák iránti örület terjedésével lankadt, majd végül el is tűnt az olajfüggőség. A Fogyasztó Birodalom rakétaszámlája az egykori kiadások töredékére csökkent, persze azért is, mert többé már senki sem engedhetett meg magának ilyen kiadásokat. A csapatok visszatértek hazájukba. Valójában – és ezt érdemes hangsúlyozni – ahogy teltek a napok, a Fogyasztó Birodalom egyre kevésbé tűnt már birodalomnak.

Utólag persze könnyű okosnak lenni, a Történész Gondolkodók mégis csodálkozásukat fejezték ki, amikor kiderült, hogy az olajháborúk több mint egymilliárd dollárba kerültek naponta. Vajon hol jelentkezett mind-ez egy hordó olaj árában, kérdezték. És ezek után a Fundisoknak volt még képük kijelenteni, hogy ők a piaci erőkben hittek!

Az Alternatívák terjedése a szegényebb országokban kezdte erodálni az esélyegyenlőségben mutatkozó lemaradást. Ezzel a zsugorodó Fogyasztó Birodalom és lakájaival szemben érzett gyűlölet termőtalaját csökkentette. A Tizenegyes Számú Termelő egyik híres Gondolkodója mondta 2000-ben, hogy „a 21. század harcterén a fundamentalizmus vermet és majd a kozmopolita türelemnek”.³³⁷ Hirtelen úgy tűnt azonban, hogy a Kozmósoknak – akik a Közösségek megjelenésétől megerősödtek – esélyük nyílt arra, hogy a Fundamentalistákat és a Fasisztákat is megússzák. Jelszavukká vált a mondás, hogy a helyi energia helyi gazdaságokat, ez pedig helyi közösségeket teremt, vagy valami ehhez hasonló. Ugyanakkor a ravasz reklámszövegek, érthető módon, elvesztették korábbi presztízsiüket.

Az üvegházhatású gázok, a vízgyűjtők mértéktelen kiaknázása és a már rendszeresen beütő aszályok következtében az édesvízkészletek megcsappantak. Ahogy azonban az Alternatívák szaporodni kezdtek, számos tengerparti település és város saját sótalanító üzemet épített, amelyek napenergiával működtek. Az édesvíz hirtelen újra elérhető lett. A nagy sólepárló üzemek hátrahagyott területein lehetővé vált a mezőgazdasági termelés még az olyan sivatagos vidékeken is, mint amilyen a Közel-Kelet. Ez is a járványosan terjedő terrorizmus lassú visszaszorításához járult hozzá. Végre egyfajta béke szállt le a Közel-Keletre. Az embereket annyira lekötötték a mezőgazdasági munkák, hogy nem értek már rá Kalasnyikovjaikkal és plasztikbombáikkal törődni.

A Második Nagy Gondatlanságot követő Nagy Felébredés idején a levegő minőségének romlása számos városban minden képzeletet felülmúlt. A Gondolkodók között a rákos és az asztmás betegek becsült száma – ezeket a betegségeket a részlegesen elégett szénhidrogének belégzése okozza – horrortörténetbe illett. Bár annak idején a Gondolkodók természetesen erről sem akartak egyáltalán tudomást venni. Ez a rémtörténet is kezdett eltűnni. Számos városban már alig lehetett szennyezést kimutatni a levegőben. Lassan kezdtek a kórházak is kevésbé stresszes helyekké válni, és még az élelmezés minősége is javult.

Számos rutinszerű feltételezés – amit az Olajfüggőség Korában a Kereskedő Gondolkodók még általánosan elfogadtak – egyszerűen szertefoszlott. Például egykor még természetesnek tartották, hogy különböző szerkentyűket a Kék Gyöngyszem egyik oldalán gyártsanak, mert ott

olcsó a munkaerő (és gyakran fiatalok is), hogy aztán a másik oldalon található piacokra szállítsák. Mindez nagy, de teljesen figyelmen kívül hagyott környezetszennyeződési költségekkel járt. A Gondolkodók ugyanannyit kezdtek beszélni a „lokalizációról”, mint korábban a globalizációról.³³⁸ Persze a kommunikáció globális maradt. Utóbbi nagyon fontos szerepet játszott abban, hogy a második Nagy Gazdasági Válságot követően reneszánszát élte a remény.

Annak ellenére, hogy a legtöbb figyelem a helyi dolgokra irányult, a Kozmósok kezdeményezésére a nyilvánosságot kezdték újra bevonni az országos és a globális ügyek intézésébe is. A Fasiszták korai sikere lassan apadt. A Második Számú Fogyasztó puccsistáit leleplezték. A szavazók a Nagy Felébredést megelőzően – bár a közvélemény-kutatások során kifejezték, hogy nagyon aggódnak a Kék Gyöngyszem állapota miatt – egyre nagyobb számban maradtak távol a Nemzeti Államok választásaitól. Ugyanakkor maga a demokrácia terjedt. A politikusokat viszont széles körű bizalmatlanság övezte. A változásokat követően a függetlenség és a lokalizáció kultúrájának kialakulása – amelynek eléréséhez a folytatódó információs forradalom által lehetővé tett átláthatóság sokat segített – végül is azt eredményezte, hogy a demokrácia most már nemcsak horizontálisan, de vertikálisan is terjedt. A Gondolkodók rutinszerűen kezdtek olyan dolgokról is szavazni, amiről a Nagy Olajfüggőség idején még álmodni sem mertek volna. És ezt egyszerűen, adott időpontokban az internethez kapcsolódva tehették meg. A Gondolkodók most már a szó szoros értelmében egy „demokratizált demokráciában” éltek.

Mostanra úgy tűnt, mintha a Gondolkodók jó úton járnának a globális populáció számának stabilizálása felé. Ennek a problémának a megoldásához kulcsfontosságú feltétel volt természetesen a nők oktatásának és emancipációjának biztosítása. Ez a feltétel már a Második Nagy Gondatlanság előtt is világos volt abban a harmincegy országban, amelyben sikerült a populációt stabilizálni.³³⁹ Az Alternatívák terjedése a szegényebb országokban, illetve az áram biztosítása a Gondolkodók azon harmada számára, akiknek a Nagy Felébredés előtt egyáltalán nem volt áramuk, a következő nagyon egyszerű dolgot jelentette: fényt éjszaka mindenütt. Vagyis elérhetővé váltak a tankönyvek.

Lassanként úgy tűnt, a Második Nagy Gondatlanság legrosszabb következményeit is el lehet kerülni. Az infrastruktúrát fenyegető kihívások – a késleltetett hatásokhoz, különösen az emelkedő tengerszinthez kellett alkalmazkodni – továbbra is óriási problémát jelentettek. A hosszú idő alatt kialakuló károkat, például a korallzátonyok pusztulását, továbbra is fájdalmas volt szemlélni. Ugyanakkor kezdett csökkenni a hőt visszatartó gázok légköri koncentrációja. A kutatók így már kevésbé ag-

gódtak. Az Alternatív Közösségekben szerte a világon egyre több olyan technológiai újítást dolgoztak ki, amely a károk hatálytalanítását és az adaptációt segítette.

Amikor egy nap a Gondolkodók visszatekintettek, és történelmi emlékeik kezdtek halványodni – úgy tűnt, ebben a tekintetben nem sokat változtak az idők során –, alig értették, vajon miért tartott ilyen sokáig, míg mindezeket a nyilvánvaló dolgokat észrevették és cselekedtek.